

วิจัยอย่างไรจึงจะจด สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้

จิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์
ศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา ม. ขอนแก่น

ทรัพย์สินทางปัญญา

การแสดงออกซึ่งความคิด
(Expression of idea)

ผลงานทางปัญญาที่อาจนำไปใช้
ประโยชน์ในการผลิตทางอุตสาหกรรม

1. ลิขสิทธิ์

- 1. งานวรรณกรรม** เช่น หนังสือ นวนิยาย โปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 2. งานนาฏกรรม** เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น
- 3. งานศิลปกรรม** เช่น จิตรกรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพประกอบ แผนที่ ประติมากรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะประยุกต์
- 4. ดนตรีกรรม** เช่น ทำนอง โน้ตเพลง แผนภูมิเพลง คำร้องที่แต่งเพื่อประกอบทำนอง
- 5.งานโสตทัศนวัสดุ** เช่น ลำดับภาพ ลำดับภาพและเสียง เสียงประกอบ
- 6. งานภาพยนตร์** เช่น ภาพยนตร์ เสียงประกอบ ภาพยนตร์
- 7. งานสิ่งบันทึกเสียง** เช่น งานที่มีลำดับของเสียงดนตรี เสียงการแสดง หรือเสียงอื่นใด โดยบันทึกลงในวัสดุไม่ว่าจะมีลักษณะใด ๆ อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก เช่น เทปเพลง ซีดีเพลง
- 8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ** เช่น การนำออกเผยแพร่ทางวิทยุ TV
- 9. งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนการรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ** เช่น ลายลัก ลายปัก

2. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรการประดิษฐ์

- ใหม่
- การประดิษฐ์ขั้นสูง (อายุ 20 ปี)
- เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม

อนุสิทธิบัตร

- ใหม่
- เชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (อายุ 6+2+2 ปี)

เครื่องจักรกล
ชุดอุปกรณ์
สารเคมี
กรรมวิธี ฯลฯ

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

- ใหม่ (รูปร่าง, วดลาย, สี)
(อายุ 10 ปี)

เครื่องหมายการค้า

- เครื่องหมายการค้า
- เครื่องหมายบริการ
- เครื่องหมายรับรอง
- เครื่องหมายร่วม

แบบผังภูมิของวงจรรวม

ความลับทางการค้า

สูตรเป๊ปซี่

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มิดอร์ญูก, มะขามหวานเพชรบูรณ์

พันธุ์พืชใหม่

(ขึ้นจดที่กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

ประเภทของลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม → หนังสือ ตำรา คำเทศนา นวนิยาย เนื้อเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. งานนาฏกรรม

3. งานศิลปกรรม →

4. งานดนตรีกรรม

5. งานโสตทัศนวัสดุ

6. งานภาพยนตร์

7. งานสิ่งบันทึกเสียง

8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ

9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี
วิทยาศาสตร์/ศิลปะ

1. งานจิตรกรรม

2. งานประติมากรรม

3. งานภาพพิมพ์

4. งานสถาปัตยกรรม

5. งานภาพถ่าย

6. งานภาพประกอบ แผนที่ โครงสร้าง ภาพร่าง หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติอันเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ หรือวิทยาศาสตร์

7. งานศิลปประยุกต์

สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) /อนุสิทธิบัตร

สิ่งที่มีรูปร่างหรือมีคุณสมบัติทางกายภาพ แบ่งออกได้ตาม ลักษณะโครงสร้าง องค์ประกอบ และประโยชน์ใช้สอย

- ➔ เครื่องจักรกล (machine)
- ➔ อุปกรณ์ (Devices)
- ➔ เครื่องมือ (tool)
- ➔ สูตรยา สูตรอาหาร สูตรเครื่องสำอาง
- ➔ จุลชีพดัดแปลง
- ➔ ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะต่างๆ ฯลฯ
- ➔ กรรมวิธีที่ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น วิธีการหมัก/วิธีการเพาะเลี้ยงพืช/วิธีถนอมและเก็บรักษา

ลิขสิทธิ์

1. งานวรรณกรรม
2. งานนาฏกรรม
3. **งานศิลปกรรม**
4. งานดนตรีกรรม
5. งานโสตทัศนวัสดุ
6. งานภาพยนตร์
7. งานสิ่งบันทึกเสียง
8. งานแพร่เสียงแพร่ภาพ
9. งานอื่นใดในแผนกวรรณคดี
วิทยาศาสตร์/ศิลปะ

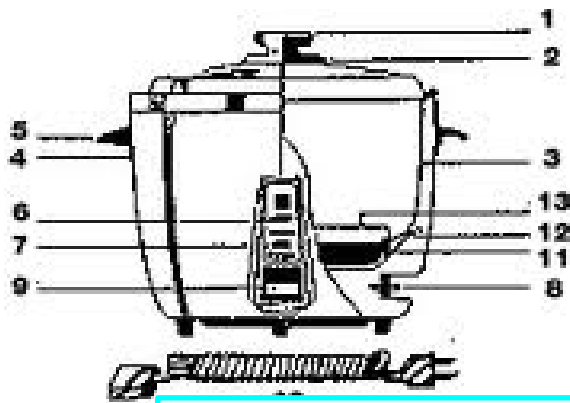
สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุ สิทธิบัตร

- ➔ เครื่องจักรกล
- ➔ เครื่องสำเร็จ / อุปกรณ์
เครื่องมือ หรือผลิตภัณฑ์
- ➔ สูตรยา สูตรอาหาร
ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะ
ต่างๆ
- ➔ กรรมวิธี/ วิธีการ กระบวนการ
หรือกรรมวิธีในการผลิต หรือการ
เก็บรักษาให้คงสภาพ หรือให้มี
คุณภาพดีขึ้น หรือการปรับสภาพ
ให้ดีขึ้นซึ่ง**ผลิตภัณฑ์** และรวมถึง
การใช้กรรมวิธีนั้นๆ ด้วย

ประเภทของสิทธิบัตร

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

- ☐ สิทธิบัตรการประดิษฐ์
- ☐ สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
- ☐ อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์)

สิทธิบัตร (การประดิษฐ์) / อนุสิทธิบัตร

การเขียนต้องอธิบาย

- > กุญแจ
- > ชิ้นส่วนมีอะไรบ้าง

- มีสวิทช์ปิด/เปิด
- มีปุ่มกดตั้งเวลา...

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ขอถือสิทธิได้เพียง

- > ลวดลาย
- > รูปทรง
- > สีสรร

- ➡ เกี่ยวกับความสวยงาม
- ➡ ไม่มีประโยชน์ในการใช้สอย

ยื่นจด

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร
- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

?

?

จดทะเบียน?

สูตรเครื่องดื่ม

➡ **สิทธิบัตรการประดิษฐ์/
อนุสิทธิบัตร**

รูปทรงขวด

➡ **สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์**

ยี่ห้อสินค้า

➡ **เครื่องหมายการค้า**

ลวดลายขวด

➡ **สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์**

➡ **ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)**

ลวดลายกล่อง

➡ **สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์**

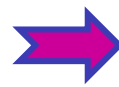
➡ **ลิขสิทธิ์ (ศิลปกรรม)**

มีทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องอะไรบ้าง?
ใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ?

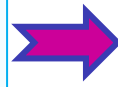
ละครเวที & ทรัพย์สินทางปัญญา

บทละคร: บทที่เขียนขึ้นเพื่อ
การแสดงละครเวที

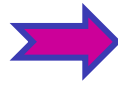
ลิขสิทธิ์ ประเภทวรรณกรรม

บทเพลง

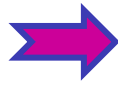
ลิขสิทธิ์ ประเภทวรรณกรรม

ดนตรีและทำนอง

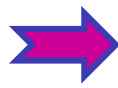
ลิขสิทธิ์ ประเภทดนตรีกรรม

อุปกรณ์ประกอบฉาก

- สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร
- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

เครื่องแต่งกาย

- สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

วิจัย:การผลิตดินปลูกโดยใช้วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

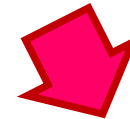
ผลวิจัย

องค์ความรู้ใหม่

หนังสือ / ตำรา

ลิขสิทธิ์

วิจัย:การผลิตดินปลูกโดยใช้วัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร

ดินปลูกชนิดใหม่

- เศษฟางข้าว 40 %
- ใบก้ามปู 20 %
- มูลไก่ 15 %
- ทราย 10 %
- กากถั่วเหลือง 10 %
- กากกาแฟ 5 %

มีผลทดสอบ

- ➔ ทุเรียน/ลองกอง
- ➔ เร่งการเจริญเติบโต
- ➔ เพิ่มผลผลิตต่อต้น 30 %

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

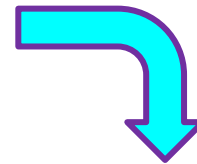
1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นตอนการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ใช้ทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3**

สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร (การประดิษฐ์)

[ม. 3] “การประดิษฐ์” หมายความว่า การคิดค้นหรือทำขึ้น อันเป็นผลให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีใดชิ้นใหม่ หรือ การกระทำใดๆ ที่ทำให้ดีขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ กรรมวิธี

คิดค้น / ทำขึ้น

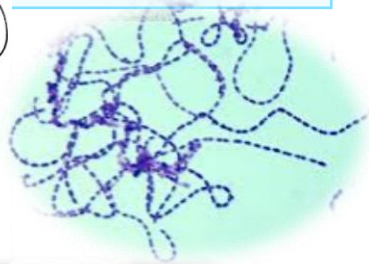
♦ ผลิตภัณฑ์
♦ กรรมวิธี

+ ใหม่

สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) /อนุสิทธิบัตร

สิ่งที่มีรูปร่างหรือมีคุณสมบัติทางกายภาพ แบ่งออกได้ตาม ลักษณะโครงสร้าง องค์ประกอบ และประโยชน์ใช้สอย

- ➔ เครื่องจักรกล (machine)
- ➔ อุปกรณ์ (Devices)
- ➔ เครื่องมือ (tool)
- ➔ สูตรยา สูตรอาหาร สูตรเครื่องสำอาง
- ➔ จุลชีพดัดแปลง
- ➔ ผลิตภัณฑ์ทางเคมีในลักษณะต่างๆ ฯลฯ
- ➔ กรรมวิธีที่ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น วิธีการหมัก/วิธีการเพาะเลี้ยงพืช/วิธีถนอมและเก็บรักษา

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

1

คู่มือ

ลิขสิทธิ์ (วรรณกรรม)

- ➡ เรียบเรียงเขียนเอง ?
- ➡ ไม่ได้ copy งานผู้อื่น

เนื้อหาบางส่วน **เอ**างานของผู้อื่นมา

- ➡ มีการขออนุญาต
- ➡ มีการอ้างอิง
- ➡ ปริมาณงานที่เอามา

?

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

2

พู่กัน

ด้ามพู่กันทำมาจากอะคลิริดผสมเรซิน

ขนพู่กันมีส่วนประกอบคือ

- › ไนลอน 50 % โดยน้ำหนัก
- › ขนเป็ด 25 % โดยน้ำหนัก
- › ขนไก่ 25 % โดยน้ำหนัก

ขนพู่กันที่ได้ที่ความ
อ่อนนุ่ม สามารถอุ้มน้ำ
อุ้มสี ได้มาก มี
การคืนตัวที่ดี มีแรง
สปริง และแรงดัดที่ดี

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นตอนการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

3

สูตรสีเทียน

- › ไขผึ้ง 50 % โดยน้ำหนัก
- › ครั่ง 20 % โดยน้ำหนัก
- › เปลือกสมอ 15 % โดยน้ำหนัก
- › แก่นฝาง 15 % โดยน้ำหนัก

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นตอนการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

4

<https://smartart-cnx.blogspot.com/2020/07/blog-post.html>

ภาพวาดโดยใช้สีเทียน

ลิขสิทธิ์

ศิลปกรรม
ประเภทจิตรกรรม

วิจัย: การศึกษาและพัฒนาสื่อการสอนด้านศิลปกรรม

5

Video สอนการวาดรูปโดยใช้สีเทียน

ลิขสิทธิ์

<https://www.youtube.com/watch?v=w5kXVAOITsk>

เงื่อนไขในการขอรับ สิทธิบัตร(การประดิษฐ์) / อนุสิทธิบัตร (ม.5)

1. เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. สามารถประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3**

สิทธิบัตร (การประดิษฐ์)

เงื่อนไขในการยื่นคำขอรับ
สิทธิบัตร (การประดิษฐ์)

1. เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. สามารถประยุกต์ใช้ทาง
อุตสาหกรรม

อายุการคุ้มครอง
> 20 ปี

อนุสิทธิบัตร

เงื่อนไขในการยื่นคำขอรับอนุ
สิทธิบัตร

1. เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. สามารถประยุกต์ใช้ทาง
อุตสาหกรรม

อายุการคุ้มครอง
> 6+2+2 ปี

วิจัย: การศึกษาชีววิทยา การอนุบาล/ การเลี้ยงปลาหลอด เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกร

ผลลัพธ์จากงานวิจัย

- แบบสอบถาม
- ตารางการให้อาหารปลา

ต้องประพันธ์ร้อยเรียงเรื่องราว
ผูกถ้อยคำต่อกัน ในรูปแบบของ
บทความ คู่มือ หรือหนังสือ

↓
◆ หนังสือ
◆ บทความ

↓
ลิขสิทธิ์

กรุณาคอบแบบสอบถามนี้โดยเลือกคำตอบได้เพียงหนึ่งข้อ
การสัมภาษณ์ผู้ช่วย

คำถาม 1. ความปวดมีลักษณะต่อไปนี้หรือไม่

	ใช่	ไม่ใช่
1. ปวดแบบรื้อน		
2. ปวดเช่นเหมือนถูกน้ำร้อน		
3. ปวดเหมือนถูกไฟช็อต		

คำถาม 2. ปวดพร้อมกับมีอาการต่อไปนี้ในบริเวณที่ปวดหรือไม่

	ใช่	ไม่ใช่
4. ชูชาเหมือนเป็นเหน็บ		
5. แสบแปลบยกขึ้นจ้ำแดง		
6. ชาไร้ความรู้สึก		
7. อื่น		

การตรวจร่างกาย

คำถาม 3. จากการตรวจร่างกายพบลักษณะต่อไปนี้ในบริเวณที่ปวดหรือไม่

	ใช่	ไม่ใช่
8. วัสดุสัมผัสได้ไฉยกว่าปกติ		
9. วัสดุสัมผัสได้แข็งกว่าปกติ		

คำถาม 4. ในบริเวณที่ปวด อาการปวดเกิดขึ้นหรือเพิ่มมากขึ้นโดย

	ใช่	ไม่ใช่
10. การดูบดื้อแปรวน		

คู่มือการเลี้ยงปลา หลอด

โดย
อ. A

ลิขสิทธิ์ (วรรณกรรม)

ผลวิจัย

ແຫ່ແບບใหม่

- > จับปลาได้เร็ว
- > ได้ปลาตัวใหญ่

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

- 1.การประดิษฐ์ใหม่
- 2.ชั้นการประดิษฐ์สูง
- 3.ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3**

วิจัย: การศึกษาชีววิทยา การอนุบาล/ การเลี้ยงปลาหลอด เพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีเกษตรกร

ผลวิจัย

อาหารเม็ด
สูตรใหม่

ปลาโตเร็ว

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

- 1.การประดิษฐ์ใหม่
- 2.ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น
- 3.ประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้
แต่อนุสิทธิบัตรต้องการเพียงข้อ **1** และ **3**

.bloggang.com/data/i/i-am-
e/1244195789.jpg

วิจัย: ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- ➔ การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- ➔ การสวดมนต์

ความเครียดลดลง

- หนังสือ
- CD
- บทความ

ลิขสิทธิ์

พจาก <http://www.ideaforlife.net/dhamma/book/index.html>

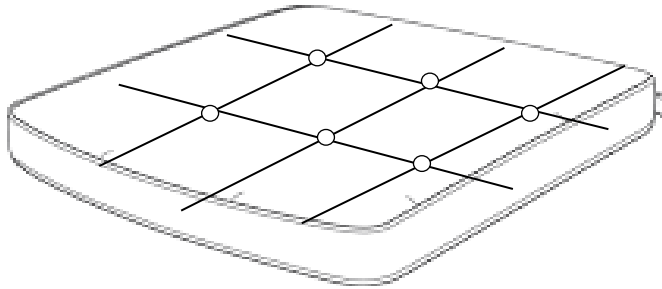
วิจัย: ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- ➔ การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- ➔ การสวดมนต์

ความเครียดลดลง

➤ เบาะสำหรับนั่งสมาธิ/สวดมนต์

- ➔ ทอใช้เส้นใยกล้วยง 50 % + เส้นไหม 20 % + ฝ้าย 15 % + โพลีเอสเตอร์ 15 %
- ➔ ด้านในเบาะมี ขนเป็ด 50 % + ไม้ดัก 25 % + ทราช 25 %

สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร ?

1. การประดิษฐ์ขึ้นใหม่
2. ขั้นตอนการประดิษฐ์สูงขึ้น
3. ประยุกต์ทางอุตสาหกรรม

วิจัย: ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียด

- ➔ การฝึกทำสมาธิแบบใหม่
- ➔ การสวดมนต์

➔ ความเครียดลดลง

➔ เบาะสำหรับนั่งสวดมนต์

- ออกแบบใหม่
- สี/ลวดลาย/รูปทรง

สิทธิบัตรการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์

ภาพจาก <https://bestreview.asia/best-seat-cushion/>